

ΜΑΘΗΜΑ/ΤΑΞΗ:	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :	17/01/2026

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Συνθήκη των Σεβρών
- β. Συνθήκη Βουκουρεστίου

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α. Ο Ρωσοτουρκικός Πόλεμος λειτούργησε ανασταλτικά στις προσπάθειες ανάκτησης της Ηπείρου, Θεσσαλίας και Μακεδονίας.
- β. Το μεγάλο προσφυγικό ρεύμα από την Κρήτη ξέσπασε το 1868.
- γ. Η υπογραφή της Συνθήκης του Βουκουρεστίου έγινε το 1912.
- δ. Μετά την καταστροφή της Σμύρνης, στους κατοίκους της Δυτικής Θράκης δόθηκε προθεσμία ενός μήνα για να εκκενώσουν την περιοχή.
- ε. Το Ταμείο Περιθάλψεως προσφύγων ανέλαβε την προσωρινή τους στέγαση τον Νοέμβριο του 1922.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α3

Να αντιστοιχήσετε τους αριθμούς της Στήλης Α με τα γράμματα της Στήλης Β

1. Ψήφισμα της 5 ^{ης} Μαΐου 1827	α. Προέβλεπε ρυθμίσεις στη θεσσαλική συνοριακή γραμμή με βελτιώσεις υπέρ των Τούρκων.
2. Κεντρική Επιτροπή υπέρ των Κρητών (1866)	β. Προωθήθηκε για πρώτη φορά μία τάση ευρύτερης αντίληψης για την αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος.
3. Μακεδονική Επιτροπή (1878)	γ. Έργο της ήταν η εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξίμων.
4. Συνθήκη ειρήνης της Κωνσταντινούπολης (1897)	δ. Ανέλαβε την ενίσχυση του κρητικού αγώνα.
5. Μικτή Επιτροπή (1923)	ε. Σκοπός της ήταν η οργάνωση της επανάστασης στη Μακεδονία.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β1

α) Ποιες ήταν οι προσφυγικές ροές εξαιτίας του Ρωσοτουρκικού πολέμου (1877-1878);

Μονάδες 8

β) Πώς εξελίχθηκε το προσφυγικό ζήτημα στην Κρήτη μετά και τη μεγάλη επανάσταση του 1866-1869;

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Β2

Ποιες περιοχές εγκαταλείπονται μετά την καταστροφή της Σμύρνης (1922) και κάτω από ποιες συνθήκες;

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ Β΄

Γ. Με βάση το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στην κρίση που ξέσπασε στις σχέσεις ετεροχθόνων και αυτοχθόνων από τον Ιανουάριο του 1844 και να παρουσιάσετε την επιχειρηματολογία με την οποία η κάθε πλευρά στηρίζει τη θέση της.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α: Η αντιπαράθεση αυτοχθονιστών και ετεροχθονιστών πληρεξουσίων στην Εθνοσυνέλευση, 1843 – 44.

Ο Ιωάννης Μακρυγιάννης (πληρεξούσιος Αθηνών, αυτοχθονιστής) υποστήριξε τον αποκλεισμό των ετεροχθόνων από τις δημόσιες θέσεις: «Από τον πατριωτισμό μας εσαπίσαμεν το σπίτι μας. Μας φθάνει πλέον ο πατριωτισμός. Ας αγκαλιάσωμεν τον βασιλέα μας να φικιάσωμεν το σπίτι μας. Αυτοί [οι ετερόχθονες] εκάθησαν τόσα χρόνια και έτρωγαν ψωμί και έφεραν την πατρίδα μας άνω – κάτω. Ας καθίσωμεν τώρα και ημείς να φάγωμεν ψωμί». Ο Ευστάθιος Σίμος (πληρεξούσιος Ηπειρωτών, ετεροχθονιστής): «Έν μόνον ήτο το βέβαιον, ότι ολίγον ή πολύ, μικρόν ή μέγα μέρος της από αίματα πλημμυρούσης [ελληνικής] γης ήθελεν μείνει ελεύθερον. Αυτό το μέρος έπρεπε να είναι η κοινή πατρίς όλων των επαναστησάντων Ελλήνων, όλων των κατοίκων των επαρχιών εκείνων όσοι εις τον πόλεμον ηγωνίσθησαν, εθυσιάσθησαν, έπαθον, κατεστράφησαν... Ήτο ένωσις ειλικρινής, ήτο ένωσις αδελφική... Ποίος ήθελεν ειπέι ό,τι άλλο παρά κοινή ήθελεν είσθαι η μέλλουσα τύχη των ηνωμένων εκείνων λαών, των αδιαίρετων εκείνων επαρχιών;».

Ι. Δημάκης, Η Πολιτειακή Μεταβολή του 1843 και το Ζήτημα των Αυτόχθονων και Ετερόχθονων.

Δ. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αξιοποιώντας τις πληροφορίες των παρακάτω παραθεμάτων να αναφερθείτε στο περιεχόμενο, στους όρους, στις ρυθμίσεις και στον χαρακτήρα της Σύμβασης της Λοζάνης για την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α:

Στις 30 Ιανουαρίου 1923, στη Λωζάννη, η Ελλάδα και η Τουρκία υπέγραψαν τη συνθήκη που προέβλεπε την υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών ανάμεσα στις δύο χώρες. [...] Το κριτήριο για μια τέτοια ανταλλαγή υπήρξε η θρησκεία. Τουρκόφωνοι ελληνορθόδοξοι και ελληνόφωνοι μουσουλμάνοι βρέθηκαν, παρά τη θέλησή τους, σε χώρες που ήταν ξένες στα ήθη και στη γλώσσα τους. Το σχέδιο σήμαινε ότι 585.000 μουσουλμάνοι θα ανταλλάσσονταν με 1.300.000 χριστιανούς ορθοδόξους. [...] Ο Βενιζέλος παραδέχτηκε τα ακόλουθα σε μια δήλωση που έκανε σε μια επιτροπή προσφύγων το 1929: «Στην ουσία [η ελληνοτουρκική σύμβαση της Λωζάννης] δεν συνίσταται σε μια συμφωνία για την ανταλλαγή ελληνικών και μουσουλμανικών πληθυσμών και των περιουσιακών τους στοιχείων, αλλά κυρίως σε μια συμφωνία προβλέπουσα την απέλαση του μουσουλμανικού πληθυσμού από την Ελλάδα μετά την εκδίωξη των Ελλήνων από την Τουρκία. Αυτό συνέβη στην πραγματικότητα».

Θάνος Μ. Βερέμης και Ιωάννης Σ. Κολιόπουλος, Νεότερη Ελλάδα: Μία Ιστορία από το 1821 (μετάφραση: Διονύσης Χουρμούλης), Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2015, σσ. 196-197.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β:

Μια μέρα ήρθε στο Γκέλβερι Επιτροπή, από την Ελλάδα, όπως έλεγαν. Πήγαν μαζί τους και οι δικοί μας, για να κουβεντιάσουν για την Ανταλλαγή. Οι άνθρωποι της Επιτροπής ήρθαν και μας έγραψαν τα ονόματα και τις περιουσίες μας. Μας είπαν πως θα γίνει Ανταλλαγή, θα πάμε στην Ελλάδα. Μας σύστησαν να μην φοβόμαστε. Να πουλήσουμε ό,τι μπορούμε από την κινητή μας περιουσία, και τα υπόλοιπα να τα πάρουμε μαζί μας. Μας είπαν πως, αν υπάρχουν στο χωριό μας τουρκεμένοι, μπορούνε, αν θέλουν, να φύγουν κι αυτοί για την Ελλάδα.

Η Έξοδος, (Επιμ. Γ. Μουρέλος), Αθήνα: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 1982, σ. 9.